

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

PREU DE SUSCRIPCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

TAL COM HAURIA DE SER (1).

¿Quin inconvenient hi hauria en que 'l Papa fos de un'altra manera? ¿Y qui 'ns assegura que algun dia no ho siga?

Un papa ben tolerant, y amich del progrés, un papa qu' enviés lo *Syllabus* á passeig y que no condemnés á ningú... no 'n tindria poch de amichs y partidaris!

Los italians per la seva part s' apressurarian á tornarli 'l poder temporal considerablement augmentat, considerantse felissos de viure baix las sevas lleys.

Desd' aquí me 'l figuro sortint del Vaticá montant una mula y repartint benediccions á dreta y esquerra entre juhús y cristians, sense mirar quins son los uns ni qui son los altres.

Comensaria per esmenar y corretgir las etzegalladas dels seus antecessors—ben al revés de Pio IX qu' encare las agravava—y 'no 'n tindria poca de feyna!

Primer de tot suprimiria la tiara, prodigi de orgull per un sér que s' intitula servidor dels servidors de Déu.

—Pero Sant Pare—l' hi diria 'l camarer de servey—¿y are en lloch de la tiara que s' encasquetará?

—Una cosa més calentona, més cómoda y menos pesant... La legendaria barretina d' estam.

—¿Es possible!

—Y tant possible que no vull dur res més al cap... Tres coronas per un home sol... ¿Ahont s' es vist?

—Dispenséu, Pare Sant, pero 'm sembla que tractantse del cap de la cristiandat, per molts que 'n duga... Miréu sinó Pio IX qu' encare pensava afegirhi la quarta al tractarse de la seva infalibilitat.

—Si... ¿Y quin resultat ne vá tréure? ¡Pio IX, un galan subjectel pero de miras estretas y tossut com un aragonés... Nada, nada: desd' avuy mano que 't tanqui en un armari aquest gran didal tot plé de brodats y galindainas... y vos quedéu encarregat desd' are de que tinga sempre á punt una dotzena de barretinas d' estam en bon estat... ¿ho teniu entés?

Durant los consells s' entaularian discussions las més laboriosas. Los pobres cardenals ballarian sempre sobre un péu.

—Vamos á véure, diria 'l Papa, ¿qu' es aixó que se m' ha dit avuy sobre 'l rapto de una certa nena jueuha convertida?... Expliquis Sr. Ministre del interior.

—Es una gran cosa: es lo *pendant* de aquell assumpto brillantissim, referent al petit Mortara. Se tracta de una noya batejada, gracias al zel del rector de una parroquia, convertida á nostra santa religió á

espatllas de sos pares que son juheus... La qual noya volia entrar en un convent; sos pares s' hi oposavan... y nosaltres l' hem sustreta á la tirania de la seva familia... ¿Qué haviam de fer per salvar aquesta anima?

—¿Y quina edat té aquesta noya?

—Vá pels dotze anys.

—¿Verge Santissima!... exclamará 'l Sant Pare. Aixó es inverossimil, aixó traspasa tots los limits de lo concebible. ¿Una criatura robada á sa familia!... Senyor ministre, aixó no succehirá, no, no pot succehir baix lo meu pontificat... Desd' are mano y ordeno que aquesta pobra nena siga tornada immediatament als seus pares...

—Pero Pare Sant... ¿Me permeteréu que 'us observi que obrant de tal manera, queda reprobada fins á cert punt la conducta del inolvidable Pio IX?...

—¿Y á mi qué se me 'n dona? Ell deya sempre *non possumus*. Pura hipocresia, porque si hagués volgut haguera pogut. Y la proba jo 'us la dono are, en aquest moment...

Y aném á un altre assumpto. ¿Qué son aquestas persecucions disciplinarias entauladas contra un cert sacerdot de la diócesis de Perugia?

—¡Oh!... un gran culpable... Se tracta de un sacerdot que ha arribat fins al extrém de posar en dupte la necessitat del dogma de la Inmaculada Concepció!

—¡Burrango!

—Y ademés, diu á tothom que vol sentirlo, que no créu en la vostra infalibilitat.

—Donchs miréu... Menos hi crech jo qu' ell. No hi ha ningú al mon qu' estiga exempt d' errors... ¿Era infalible, per ventura, 'l Papa Borgia, al pendre á una filla seva per queri...? Teniu, are mateix anava á dir una tonteria... Aixís donchs deixem que cada hu pensi com vulga, y en lloch d' embarassar á la religió carregantla de dogmas nous y de misteris inédits, procurém avants que tot simplificá 'ls antichs. La Trinitat, l' Encarnació y tot lo demés, francament, deixa bastant que desitjar. Si poguessem plumarne un parell ó tres, la qüestió quedaria extraordinariament simplificada...

Lo mateix os dich del pecat original, invenció monstruosa que 'ls homes carregan sobre las espatllas de la divinitat... Lo dia menos pensat lo supriméu... Escoltéu ¿que no us agrada?... Y are ¿qu' es aixó?... ¿Qué teniu?... ¿Qué 'us agafa?

Ferits d' espant, aterroritsats, ministres y cardenals s' agitan convulsos cayent los uns sobre dels altres, com una renglera de fitxas de domino. Lo Papa enjega una gran riallada y 'ls nervis dels cardenals y 'ls ministres se calman momentáneament.

—Ay fills meus, exclama 'l Papa: tot just are comensém... Déu nos dongui molts anys de vida, y 'n veuréu de molt més grossas... Jo vull que la religió 's torni amable, que no siga fréstega, que no fassa por á ningú, que tinga sempre la rialla als llabis... en una

paraula, vull una religió bona xicota; y com á francmasó que soch... Teniu, ja 'ls torna á agafar. Vaja, calmeuvos de una vegada, sosseguévos, que no vull condemnar á ningú, ni á vosaltres mateixos... ¿y donchs de qué teniu por?

¡Ah! se m' olvidava: deixaré llibertat entera als estúpits que créuen en los miracles de Lourdes y de la Saleta... ¿Estéu contents? Pero aixó sí, manaré que en un lloch ben visible de aquests dos sitis s' hi fixi una butlla advertint als fiels que tots aquests romansoi no son més que papa-dineros, y que jo no hi crech ns que 'm pelin.

Un cardenal, ab tó solemne:

—Representant de Déu sobre la terra...

Lo Papa:

—No, cuydado, no tinch tant altas pretensions...

—Lo dogma ho diu,

—Donchs á la panera com los altres.

—¿Y qué dirá l' *Univers*? Qué dirá 'l *Correo Catalán*?

—Calla... are m' hi féu pensar... Avuy mateix lo secretari corresponent enviará una carta á l' administració de aquests dos periòdichs que tant dany han fet á la religió católica, participantlos que acabat aquest trimestre 'm dono de baixa en las llistas de suscritors...

—Pero Sant Pare...

—No hi ha pero que valga... Y ademés vull que digan que si may me passa per la barretina excomunicar á algú fulminaré mas primeras excomunicions sobre 'ls redactors dels dos dits periòdichs... Y are aném á véure si 'ls rahims de la parra maduran... ¡Ah! Y diguéu al reboster que desde demá per la missa vull Jerez de primera.

A. DEL F.

LO NOY MACO.

—«Psit, tú. Has d' escoltar quatre paraulas ¿sens? No vajs depressa per mí; aixó quant no tinguis feyna. Ves tirant, ¿Qué vols que te las digui desseguida? També te las diré.

»Donchs, mira, á n' aquí estonas ha que sento la tèva boca y vull dirte que á n' aquest establiment l' amo *interino* soch jo, per lo tant lo que tinguis de dir m' ho dius á mí; jo soch lo cap de taula. Fins are l' he cobrat y sembla que á ningú se li ha posat gens malament de que 'm tiri la part que 'm toca; ab aixó menos cridar y més feyna, que ab aquesta véu semblas un cos gran... Xist... no tirém *vanaris*... per que si 't descartas de la *muy* vés á risch de perdre 'l joch.

»Ja sè que has vingut per encararte ab lo *Noy maco*

(1) Arreglo de un artículo francés titulado *Le pape d'Ivetot*, original de Lluís Leroy.

y que vés previngut d'entre camisa y faixa; pero com que á mi cap xato me la pega, vull dir que no dormo y ja t'hi vist venir; y á més se que estás débil de la última caiguda que vés tenir ab 'n Nel; ab aixó créme á las bonas, deixat de baratos que 't podrian sortir cars, y..... á retiro.

»¿Què vols dir tocante la llengua y ensolivant 'ls dits?
 »¿Què no soch capás de ferho? ¡Tè donchs! prén l'empelt de aquets cinch dits y ara ves á contar á la colla del Llautó que 'ls de l'Óstia t'han pegat, y perque sápigas ab qui te las héus, sols per las joguinetas que has fet, ja estém anant aquí á quatre portas més avall que 'ns explicarém un quènto, desrobellarém laseynas y quant ja hajas brincat un xich y fetas unas quantas tercerillas ens entornarém á casa. Aixó fentho de modo que ni l' un ni l' altre haja de quedar de compte dels de la Casa de socorro.

»Aixó se arregla aixís. Quant se 'n troba un que perque porta pan-y-toros ja 's créu se 'l reyet del galliner, es necessari que 'n surti un altre y li espliqui ab quatre cops los mals resultats que reporta tirar las paraulas sense dalts ni baixos.

»De primer se li explica á solas del modo més clar per ferli entendre, y si aixís no vol entrarhi, se l'estira per una màniga tot dihentli—Aném que en aquí ja hi som de massa—se 'l porta á una distancia convinguda y allí ja no 's tracta de convence'l: se demostren las ganas que hi han de partir peras, y com que més de quatre cops te las has d' haver ab uns que no sabs de quin péu se dolén, comenso per mullar l'eyna y á pendre posició, éll pren l' embestida y al primer cop d' ull ja hi conegut qu' es un d' aquells que va per feyna. Llavors no més hi ha que dirli:—Ep mestre, 'ls vostres andamios demostren que sou dels de l' olla, vull dir que sou dels quins ne saben, si vos prenén la cosa á la valenta 'm veuré obligat á fer lo mateix, y creyéu que ho faré net.

»Un, quan véu que 's diuhen las cosas sérias com un home, reflexiona un moment, tal vegada pensant ab la familia per lo que faria si arribés á faltar ell, y encare que l' hi falti un xich per tenir tres dits de front, no deixa de compendre que morir es una cosa séria y que entre disgustos, roba de dol y l' enterro quan s' ha contat tot puja un futral.

»Y es clar, ab tanta estona las sanchs se refredan y s' acaba per deixarho corre; pero aixó no succeheix si 'l del frente es del gech fort. Comensa per dirte que no compons res á la seva sombra, qu' ets un cobart y 't talla un seguit de patrons que ja 't dich que 't deixa guapo; pero com que de tot lo que 't diu no hi ha res que 't vingui á mida, un s' ho pren ab aquella fresqueta, mentres las sanchs comensan á arrenca 'l bull, hasta que arribas al punt de enviarlo á sopar ab Déu y encomenarli que 't guardi postres.

»Joves, tinguéu la amabilitat, si sou servits, de no armar tanta cridoria en aquest quart pis.—¡Oh, es que nosaltres!—¿Qué vol dir nosaltres, ni piu. Si torno a sentir que las donas fan un xisclé ja 'm teniu aquí dalt y tots vosaltres aneu de revuelta armant la de San Quintin. ¿Qué miras tú lleig? ¿sembla que vulgas desafiarne? Mira, sempre que ho creguis convenient y vulguis dirmen quatre que son las que 'm pertocan, no quedis, serás tractat com si fossis de la familia. Si. No m'agrada que ningú 'm miri tant malamet, ho tens entés? ... Vaja donchs adéu y cuidado que 'ls vehins ja están ressentits.

»Jo 'm retiro tot satisfet després de posals' hi la por al puesto corresponent, y ells quedan tot preguntantse á cau d' orella—¿Qui es aquest?—Y 'l que sab més contesta:

—Oh, segons ha vingut á demostrar se véu qu' es l' amo: com que hasta ha dit que 'ns tractaria com de la familia.

—Pero de primer semblava que 'ns volia pegar.
 —Ho ha fet veurer; es propi de l' edat.
 —Donchs, apa, tornemhi.

Y quan ells menos s' ho pensavan, jo, ja 'ls tinch enrotllats buscantlosi las pessigollas que de tant poch que 'ls agrada, marxan més depressa que si 'l carril los hi escapés.

»¡Alto 'l ball! ¿Qui es que es cuida d' aixó? Diguéu á n' en Talla-galtas que surti que vull donarli un sant.

»¡Sarañhistas! feu rotllo, ¡músichs! deixéus de tocar Walsos, y Americanas, lo millor que podréu fer es baixar del tablado y tocá 'l dos á bon só cap á casa. Donas y mares per lo que podria ser busquéuse un aixepluch que á n' aquí aneu á risch de pendrer mal.

—¡Hola! Talla-galtas!
 —No 'm dich Talla-galtas! no 'm dich Talla-galtas!
 —Mira noy parlant ab aquest énfasis ja 'm estás fent escudella; ab aixó aném al grá.
 —¿Qué se 't ofereix?
 —Aixó tú que 'm envias á buscar.
 —Pero ets tú lo qui m' has vingut á trovar.
 —Jo no.
 —Be, ja veurás, deixam en pau, que de aquet local de

aquí en endevant m' en cuydo jo, y créu que anirém més bé: y si un dia vols venir no tens de fer res més que demanarmho.

—Jo demanarte res? Ja m'hi convinc, pero avants nos ho tenim de fer.

—Prou home: aixó ray, pren distancias y esmola la teya á n' aquell banch de pedra que jo ja estich á punt.

Dir aixó y serhi es tot igual. Crich, crech, ¡saltal zist, zast.

¡Ay que m' has mort!

Ja ha pasat aquell temps, are ja soch vell y sort dels meus fills que m' estiman que ó sinó, ¡pobre de mi! ¿qué faria?

Ells, han sapigut pendre una carrera més digna que la mèva y encare que menos popular també s' han conquistat las simpatias dels seus amos, com á bons fills del treball.

Jo visch en la seva companyia y sort ne tinch perque sinó ja no 's parlaria del Noy maco.

ARNAU.

¡¡¡¡¡CONCO!!!!

(A J. MOLAS BALLESTER.)

Pèl vers que 'm vas dedicar, gracias, molt simpàtich Molas. Mes... m'agrada parlar clar: ¡Lo teu modo de pensar no pot anar ni ab corriolas!

L' home que no 's casa, trobo, qu' es un imbecil un neci, un sér inútil, un bobo, que dels habitants del globo mereix tant sols lo despreci.

Quan los cors lograva encendre; quan no tenta cap tara; quan tenia 'l cutis tendre; quan, sense volguerme ofendre, no feya fástich com are, paraula de casament donava á las bellas ninas, y s' ho creyan facilment.

Jo pensava sonrient: ¡Pobretas, que son poch finas! Ab ma palica, engrescava á la nena més pitera.

Al cap de temps la deixava y plé d' orgull me semblava qu' era un corrido, un tronera.

D' aixó, molts anys han passat; avuy camino tot corvo; soch calvo, desdentegat... y 'l fisich més demacrat que 'l que t' el cólera morbo.

Si á las donas se 'm acut pintar l' amor ¡sembla un cástich! me diuhen, sens cap embut: —Apartis de prop, que put y 'l seu tipo 'm fá molt fástich.—

De modo, que visch tot sol, abatut, plé de modestia, á un quart pis dén Petritxol. ¡No tinch de ningú consoll... ¡Pitjor que qualsevol bestia!

A mi, 'm roban las criadas, per aumentar mas desdixas, y la que 'm fá las bugadas, y 'm trobo moltas vegadas sense calsotets ni mitjas!

Tinch un germá propietari al carrer de la Princesa; mes, jo ab ell, no puch parlarhi. ¡Tractarse ab un perdulari li apar qu' es una baixesa!

Es dir que 'm trobo en est món sense pare, sense mare, sens muller, per més afront, y 'ls parents, com que richs son, al veure'm, giran la cara!

Si avuy per fatalitat moris de qualsevol cosa... ¡Soch pobre... desamparat... la junta de sanitat diria:—¡mort sospetxosa!

¡Quantas vegadas fent nona dessobre 'l meu catre, ronco, y somio que tinch dona, me desperto al cap d' estona, y 'm trobo qu' encar soch conco!

Si una dona ab mi s' entrega, prou m' hi caso resolut, (y aixó que 'l amor no 'm cega) per més que 'm toqui la pega de tení un fill geperut.

MARIA BOCANEGRÀ.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Ja ho varem dir la senmana passada que 'l Barbero de 'n Passiello era un rapa-barbas molt divertit. ¡Y tant com ho es! Apesar de contar més de un sigle de

existencia conserva una frescura incomparable. Sembla nascut de ahir. Lo Barbero de Rossini, tot sent una joia, no pot eclipsar del tot l' obra del antich mestre, cenyida més escrupulosament á la lletra de Beaumarchais; menos brillant es cert, pero també menos gongorina, més natural y plena de facilitat y de gracia. S' ha pensat en donar alguna representació de aquesta partitura aumentant l' orquesta y confiant la batuta al mestre Goula. Es un gran pensament y si necessitan lo mèu vot per durlo á terme, contin ab ell.

Valdria més aixó que no que profanessin obras—no se 'n rigan—com la Bella Elena de Offenbach. La proba de que aquesta obra ab tot y ser tant bufa es profanable l' haurian vista dimars al Principal. Alló no es la Bella Elena, sino la Sra. Elena: una señora Elena que fins porta enagus enmidonats. De cama ni 'l turmell, de can-can ni un pás.... Una representació mística, capás de omplir de arrobament á la Junta del Hospital. Lo públich mal content. La veritat es que aquella representació no pot anar ni de per serio, y no dich ni de per riure, perque aixó precisament es lo que hauria volgut lo públich que omplia 'l teatro.

Fins ahir no havia d' estrenarse Lo drinch del or, del qual ne parlarém la senmana entrant.

Novedats y 'l Tivoli ván comensar tots dos diumenje la temporada de hivern. Vaig veure al primer actor Riutort en La Pasionaria y 'm va agradar, encare que 's preocupa més del dir que del fer, á istil de 'n Calvo. Lo públich vá rebrel ab aplauso.

En lo Tivoli al vespre hi vaig veure Un banquero, un bonich drama, interpretat ab acert per la companyia Tutau-Mena. Tots los actors ván ser molt aplaudits y cridats á las taulas.

L' antich café del Tivoli dintre de poch quedarà convertit en un grandios saló de descans, decorat ab miralls, portiers y otomanas. Lo café 's traslada á un local immediat que s' está alsant de péu. Aixó es una gran millora.

¡Ah! me 'n descuidava: diumenje que vé, si no hi ha novedat que ho impideixi, estreno de La Duquesa Clara, un dels millors dramas de 'n Dumas fill. Conech l' obra y se que val molt. Respecte al arreglo no 'l conech; pero conech al autor y estich segur que t' de haverlo fet molt bé y ab molta conciencia.

En lo Bon Retiro han debutat lo baritono Morales que t' una véu molt passadora y que si la sab cultivar ab lo temps pot valer molt, y 'l tenor Sr. Catá, al qual no hi tingut encare 'l gust de sentirlo, per haver assistit dimars al Principal: no obstant n' hi sentit fer molt grans elogis.

Los demès teatros vegetan. Lo Liceo s' obrirá ab en Gayarre. Aixís ho diu un telégrama de 'n Bernis, qu' es un pescador de primera. ¡Cuidado que per pescar á un peix tant grós se necessita tenir ganxo! En Gayarre cantarà desde 'l principi de la temporada fins á la Quaresma. Aixís m' agradan los empresaris: Sr. Bernis, que siga l' enhorabona.

N. N. N.

ESQUELLOTS.

En Romero Robledo al últim ha declarat que 'l cólera no existeix. Quedém, donchs, en que no existeix lo Cólera: aixís ho diu la Gaceta y en aquest punt la Gaceta es un paper de matar microbis.

¿Y donchs los cassos de Barcelona?
 ¡Oh, 'ls cassos de Barcelona! De segur que aquests passarán á la historia, perque, la veritat, no s' han vist may al món cassos més originals.

No succeheixen cada dia, ni 'ls uns darrera dels altres: se presentan á glops y ab alguns dias de interrupció entre glop y glop. Pèl regular los dilluns y 'ls divendres son dias de cassos sospitosos.

Y are preguntin á la ciencia la causa de aquesta anomalia, y la ciencia s' arronsará d' espalllas. ¡Pobre ciencia! Los microbis se l' están rifant.

Jo crech endayinar lo motiu de aquestas alternativas, que acusan l' existencia de un cólera enterament desorganizat. Ja no hauria de ser cosa del govern per adoleixe de aquesta falta de organizació.

Donchs tornant á lo que deyam, se ha de creure que 'ls microbis aquesta vegada están de broma y 's diverteixen á costa dels poruchs que se 'n han anat de Barcelona.

Aquests están fastidiats, ja tenen fret y diuhen: —Dimars á Barcelona. Fán la maleta, ho preparan tot y al disposarse á marxar reben lo diari dihent que á Barcelona han ocoregut tres cassos sospitosos.

Adiós! Torna á obrir la maleta, torna á treure la roba y carréat de paciencia. —Veyám, veurém demá que diu lo diari.

L' endemá res. «Lo cas del carrer de la Cera ha sortit de cuidado» «Lo malalt del carrer de Salvadors, ha mort; pero no del cólera sino de una tisis» etc., etc.

Lo barceloni respira y exclama:
—Vaja, definitivament, dissapte a casa.
Y arriba 'l dissapte: lo barceloni reb lo diari y no gosa a rompre la faixa. Per últim se decideix, passa 'ls ulls per la *gacelilla*, 's torna groch y exclama:
—No 'ns moguèm... Lo cólera es a Barcelona... Mira, ahir cinch cassos!.. Oh y un al carrer de casal..
Això ja fa un mes y mitj que dura.

La Junta de ausilis ja ha comensat a afluirar quarts, perque si a Barcelona no hi ha cólera, hi comensa a haver miseria.

Però es veritat lo que diu algun periòdich? Es cert que alguna Junta parroquial encarregada de la distribució de ausilis als necessitats, exigeix de aquests que justifiquin haver complert ab la parroquia?

Aquesta conducta, la veritat, no 'm vè de nou. Quan van dirme que las Juntas parroquials serian las encarregadas de fer la distribució, ja vaig pressentir lo que succeiria. La verdadera caritat no distingeix de rassas ni de idees, ni de religions. La caritat nea es intolerant y fins miserable.

«Hay patria todavía, Veremundo.»
L' escena a Madrid en un forn de coure pá.
Un gallego sostè que Santiago es més home que Sant Isidro.

Un madrilenyo proclama que Sant Isidro es més home que Santiago.

Ja la tenim armada: un y altre treuen l' escuradents, y als pochos minuts lo gallego cau a terra revolcantse dintre de un bassal de sanch.

Sant Isidro vá ser més home que Santiago. Lo llaurador vá vence al guerrero.

Segona historia:
Aquesta vegada no 's tractava de sants, sino de toreros. Un subjecte atacava a n' en Lagartijo, un altre 'l defensava.... y a continuació lo de sempre: un me-te-y saca a la primera.

Are no faltaria sino que la presidencia li concedís la orella del *bicho*. Se l' ha guanyada.

A Sant Gervasi vá ensorrarse la volta de un convent en construcció, quedant ferits gravement tres pobres treballadors.

Si aquesta desgracia haguès ocorregut en la construcció de un teatro, los neos no n' estarian poch de contents!..

Al parlar la senmana passada de la magnífica rellotjeria del Sr. Wherle, Fernando, 32, vaig descuidarme de un detall.

A las rellotjerias solen anarhi moltas personas, dihent:—Miri que tè aquest rellotje que se 'm para.

Lo rellotjer se posa l' ullera, observa la máquina y diu:—No es res. Y tocant lo registre ó untant l' eje ó treynt una brossa 'l rellotje queda corrent.

—Quan li haig de dar?—pregunta l' individuó.
—No res, respon lo rellotjer.

Y la persona que ha rebut lo servey un altre vegada fins se dona vergonya de tornarhi.

Lo Sr. Wherle per fer pagar aquests petits serveys y no ficarsho a la butxaca, ha ideat la colocació de una caixeta destinada als pobres. La persona que 's fassa mirar lo rellotje, sempre que no 's tracti de una composura real y positiva, podrá tirar dintre de la referida caixeta la limosna que tinga per convenient, y 'l contingut de aquella será entregat mensualment a una corporació benéfica.

L' exemple del Sr. Wherle mereix tenir molts imitadors.

En un sol dia van concedirse 124 permisos per vendre castanyas en los carrers de Barcelona.

Gobernant en Cánovas, sempre m' ho havia cregut. Aquest any será any de castanyas.

Se queixan los madrilenyos de que l' industria catalana s' haja abstingut de concorre a l' exposició manufacturera del Parque de Madrid.

En lo mèu concepte 's queixan sense rahò, perque una de dos: ó la industria catalana hauria fet un bon paper ó un mal paper.

En lo primer cas los libre cambistas madrilenyos haurian dit:—Miréu, la industria de Catalunya está tant adelantada, que ja pot venir lo libre-cambi.

En lo segon cas haurian dit:—Que vinga 'l libre-cambi perque una industria tant endarrerida, tant es que visca com que mori.

Dissapte no vá haverhi cap enterro a Barcelona.

Lo que deyam: los metjes estant desesperats, trobantse ab aquesta epidemia.... de salut.

A Perpinyá sols, hi ha hagut més cólera qu' en tot Espanya y no obstant s' ho han pres ribent.

Prop de aquella ciutat hi ha un poblet anomenat

Caudiés, en lo qual molts anys endarrera no 's moria ningú, tant que ni metje tenian. Pero un dia vá establirsenhi un y cansat de fastidiarse, sense fer res, ¿quina te 'n fa? comensa a fer corre la véu de que al poble hi ha 'l cólera.

Alguns vehins s' espantan, tenen diarrea y cridan al metje, y aquest de-patxantne alguns y curantne d' altres vá poder fer bullir l' olla.

Y are aquest fet ha quedat tan grabat en la memoria de tothom, que quan algú a Perpinyá parla del cólera, li diuhen:

—Si, home, si... tenim lo cólera de Caudiés.

De la *Vanguardia*:
«¡Pobre D. Francisco! ¡Ni siquiera le queda el consuelo de contar con un órgano pasable!»
Que no ho diga massa alt.

Perque D. Francisco al veure que *El Barcelonès* se li ha tornat un *orga* de rahons, es capás de contractar l' *orga* del Pi.

Próximament comensarán a Sabadell los treballs per la construcció de una plassa de toros.

¿Qué volen que 'ls diga als sabadellenchs!
Jo 'ls aplaudiria ab més gust, si en lloch de una plassa de toros, construissen una escola industrial.

Los frares de la Cartuixa de Grenoble, famosos pèl licor *Chartreuse* qu' elaboran, han montat una fábrica de destilar a Tarragona.

Vels' hi aquí uns frares bèn divertits, més amants del esperit de vi que del Esperit Sant.

Capassos son de alterar las fórmulas del ordre que professan y aixís en lloch de «Morir debemos—ya lo sabemos»; dirán quan dos d' ells se troban en las galerias del claustro:

—«Hermano, *destilar* debemos.
—Ya lo sabemos.

Reflexió de un neo:
—Tot sovint sento parlar de gent que agafa 'l cólera y entra en reacció. ¡Quina ganga pèls reaccionaris!

Definició:
L' avaro es un sér infelis que s' anticipa la pobresa de por que tè de tornarse pobre.

QUÈNTOS.

Dos mestres de música, rivals, se feyan una guerra a mort.

Un dia un d' ells dirigia un concert; l' altre vá assistirhi; pero per no ser vist se vá quedar en un antepalco.

Ja eran a mitj concert quan entra un alumno al palco y pregunta al mestre:

—¿Qué tal, qué l' hi sembla aixó?
—¿Com, qué ja han comensat?
—No 'n fa poca d' estona; ¿que no ho sent desde aquí?

—¡Ah! ¿aixó que se sent es lo concert? Jo 'm creya qu' eran los músichs qu' encare afinavan los instruments.

En un exámen d' historia.
Lo catedràtich:

—¿Qui vá ser Cleopatra?
L' alumno que no sabia d' ella sinó que vá ser un personatge histórich, respon ab molt aplóm:

—Una dona d' historia. L. L.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
Tres quarta Total, tercera en Primera repetida s' estiman: no dich mentida per més que ho assegurí en Pere.
Y una *hu-quarta* apostaria contra un duro que ni un mes dura; 'l dos vindrá després y 'ls esguerrará la cria. CIUTADÁ PACO.

II.
Per doble tres la María, pues ha dit la dos-tercera que qui menjará hu-primer a de lo total moriria. ROCH DE RECH.

SINONIMIA.

D. Anton Tot, lo mèu avi vol que sempre vaji al tot

á nadar, per passá un rato:
y aixís tot, mon avi Anton.
Tití DE REUS.
LOGOGRIFO NUMERICH.
1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom de home.
4 9 3 3 7 9 6 2.—En los barcos.
4 2 3 8 7 4 5.—Ofici.
2 8 4 9 3 2.—En los barcos.
4 6 2 3 7.—En la música.
3 2 7 1.—Fruita.
9 4 2.—Volátil.
8 1.—Negació.
1.—Lletra.
NADA-NADA SANTA-NIT.

CONVERSA.

—Ola Ramon ¿qu' has vist en Martí?
—Anava ab son pare a fora.
—¿Y sabs a quin poble han anat?
—Sí.
—A quin?
—Entre tú y jo ho havem dit prou.
UN BARCELONETÍ.

TERS DE SÍLABAS.

Primera ratlla horisontal y vertical: nom de noya.—
Segona: un teixit.—Tercera: ho será qui no ho acerti.
PAM Y PIPA.

TRENCA-CLOSCAS.

ACÓSTAMLA.
Formar ab aquestas llettras lo titol de una sarsuela.
PEPET DE ARENYS DE MUNT.

GEROGLIFICH.

×
TA TA TA
met
J:
K K K K
O O
NAS DE PUNTA INGLESA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª.—*Gra-no-ta.*
- Id. 2.ª.—*Pas-tel.*
- ANAGRAMA.—*Casat-Casta-Tasca-Tacas.*
- ROMEO.
C
B A T
B U R R A
C A R D O N A
T R O N A
A N A
A
- CONVERSA.—*Rivas.*
- LOGOGRIFO NUMERICH.—*Padró.*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Lo primer amor.*
- GEROGLIFICH.—*Las quintas causan trastorns.*

OBRA DE ACTUALITAT.

¡GUERRA AL CÓLERA!

INSTRUCCIONS PER COMBÁTREL, ESCRITAS EN VERS PEL

Dr. C. GUMA

Catedràtich de medicina humorística.

Segona edició.—Preu: ¡UN RAL!

Se ven en la libreria de Lopez y demès principals librerias y kioscos, aixís com en casa dels correspon-sals de LA CAMPANA.

CURACIÓN SEGURA DEL CÓLERA

en su primer periodo, por el sencillísimo tratamiento del Dr CARLOS TUNISI

Médico coronel del Ejército Italiano que ha asistido a cuatro epidemias de esta enfermedad. Opúsculo escrito en italiano, traducido al español de la 3.ª edición por M. E. LICIAGA profesor en medicina y cirugía. Se halla de venta a 4 rs. en la Libreria de Lopez, Rambla del Centro, 20.

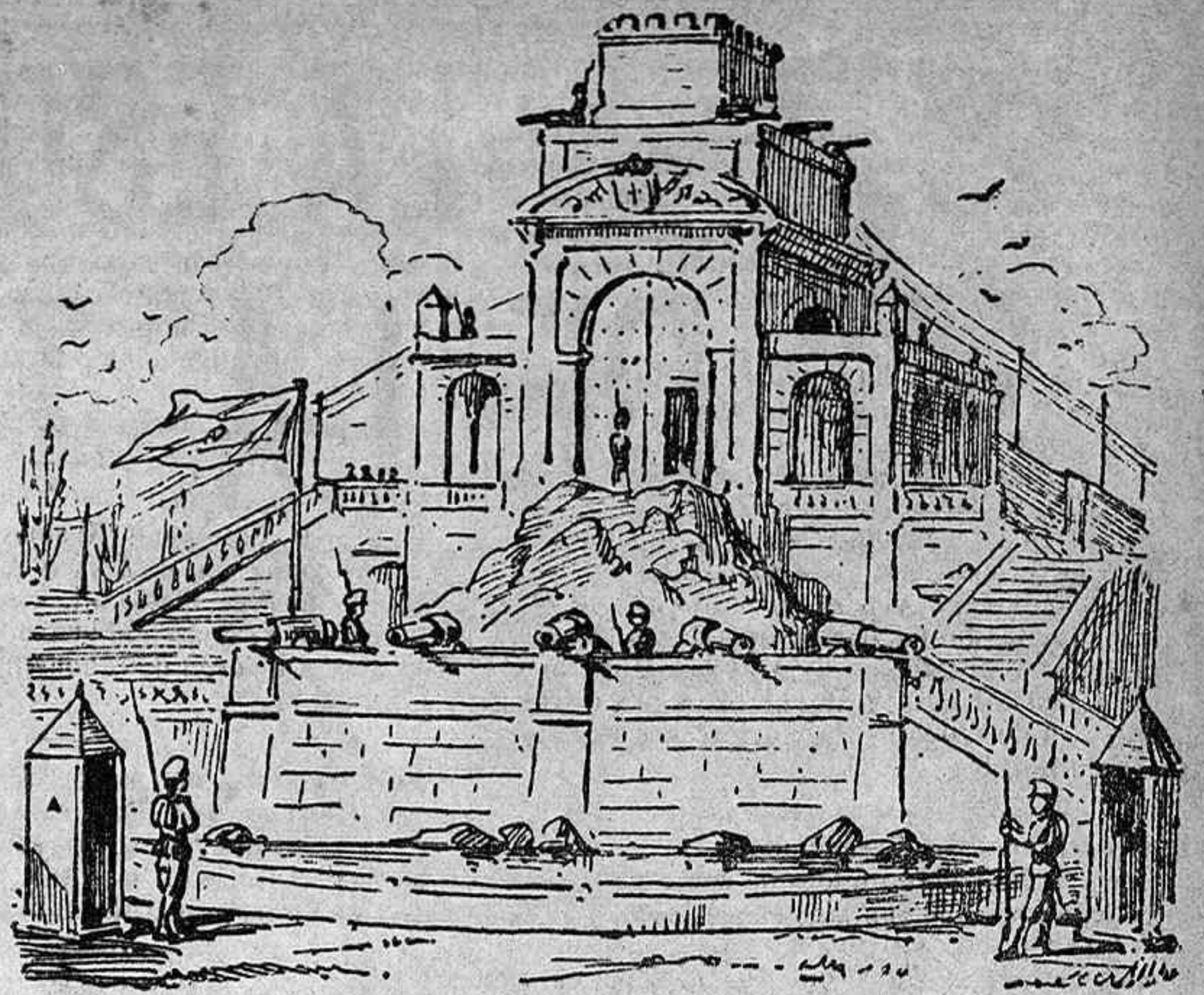
A los correspondientes de LA CAMPANA y librereros se les otorga el descuento de costumbre.

Los particulares que deseen adquirirlo, enviando 4 rs. en sellos a Lopez editor, Rambla del Centro, 20, se le enviará franqueado a vuelta de correo.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Bèn mirat, la Comissió que acaba de tornar de Marsella, no tenia necessitat de sortir de Barcelona: per microbis, al Salò de Cent.

Transformació de la Cascada, quan lo Parque pertanyi als militars.

—Ah, no aneu á missa ni á confessar, donchs menjéu dimonis del infern!

—Si senyoras, si, ja veig que tenen los papers arreglats, si no 'n tenen prou d' aixó, demanin.

¡Pobre Colón! Cansats los municipals de veure 'l gandulejar y sense colocació, lo llevan á casa la Ciutat.

Microbi *Bacillus Jesuitorum*: sol viure entre l' or y la plata.